

**Gør din
stemme**

hørt

Agenda

- Oplæg
 - Mød lokalafdelingerne
 - Stammens kompleksitet ved Inge Brink Hansen
 - Mød sekretariatet
 - Hvad bidrager vi med?
 - Brandidentitet (profil) og ny hjemmeside
 - Mød medarbejderne
 - Talefonden
- Frokostpause
- Generalforsamling
- Kaffe og kage
- Konstituerende bestyrelsesmøde

Lokalafdelinger

Odense
Sebastian Sand

Aarhus
Salih Coskun

Aalborg
**Frank Kent Larsen &
Sathuna Shanmuganathan**

Inge Brink Hansen

Logopæd og forperson for
Stammeforeningen

Nyeste viden om forståelsen af stammen
og dens kompleksitet

Stammen og dens kompleksitet

Oplæg ved Generalforsamling i Stammeforeningen
25.4.2026

Inge Brink Hansen

Hvad sker der, når stammen sætter ind?

Hvad siger forskningen om årsagen?

Hvordan forstår vi stammen?

Hvad man man gøre, hvis man vil gøre noget?

Hvad sker der, når stammen sætter ind

- Tale forgår ubevidst - vi ved ikke hvordan, vi selv taler.
- Vi er ånd/bevidsthed, der skal håndtere en krop.
- Vi vil sige noget – kroppen lystre, -eller netop ikke!!
- Noget udefra bremser én, holder én tilbage.
- Barnet (eller den voksne med erhvervet stammen), oplever det, men ved ikke, hvad det er, - har ikke sprog for det.
- Oplevelsen af, at kroppen blokerer, når man vil sige noget, er klaustrofobisk, og giver ofte panik og angst-følelser (dvs. uro, høj puls, svedige hænder m.m.).
- Oplevelsen af, at man ikke har kontrol over sin krop og sin tale, giver ofte skamfølelse – da "alle andre har kontrol".

Hvordan reagerer mennesker ubevidst, når ord ikke vil komme ud?

- Menneskets ubevidste reaktion på at blive holdt tilbage er skubbe igen - at forsøge at skubbe det væk, der bremser én,
- – hvilket giver yderligere kropslige medbevægelser.
- De fleste dissocierer i stammeøjeblikket, dvs. "forsvinder", og mærker ikke kroppen, men mærker panikken – og prøver at undgå den.
- Frygten for at stamme kan føre til tavshed, skjult stammen, depression, social isolation, lavt selvværd og uudfoldede livsressourcer.
- (eksempler: klassekammerater, der ikke taler sammen om stammen, manglende uddannelse, social fobi, m.m.m.)

Stammen er som udgangspunkt et fysisk handicap -med psykiske følger

- Stammen har som udgangspunkt ikke noget med personligheden at gøre.
- Men det kobles til personlighed og identitet, er med til at forme den
- fordi det er gennem talen vi forbinder os med omverdenen og viser, hvem vi er.
- Så når det er svært at sige noget, hæmmer det personligheden i at komme frem – og så det bliver meget let til selvbebrejdelser, angst, skam, undgåelser, lavt selvværd, smertefulde oplevelser – og dermed bliver det til et psykisk problem.
- Den viden om, at det er en fysisk tilstand, er ikke (endnu) tilstede i samfundet! – dvs. de fleste ved ikke, hvad det er...! Myter..

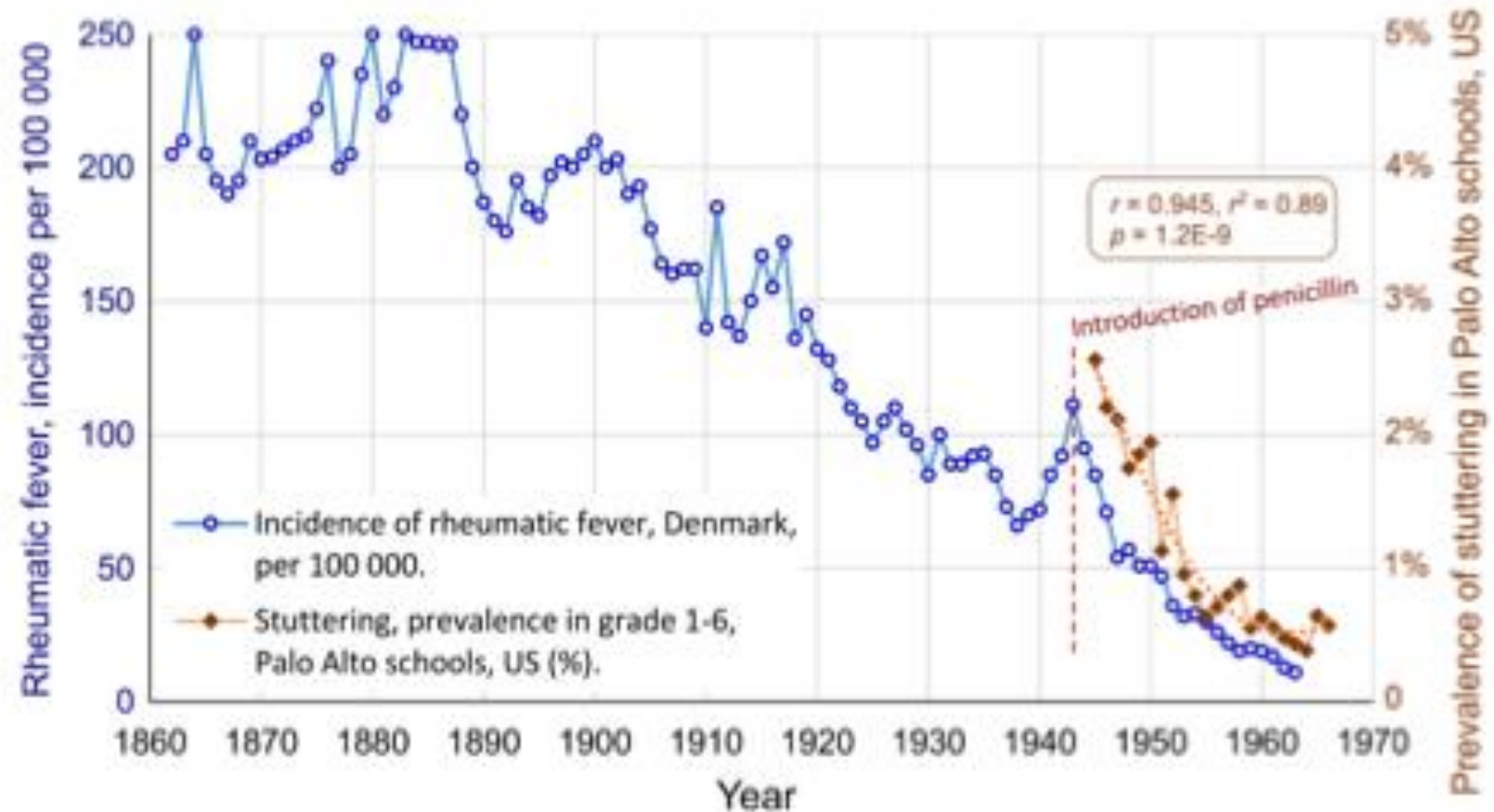

Hvad siger forskningen.

- Stammen og løbsk tale er neurologisk betinget.
- Dvs. årsagen er ikke psykisk! Punktum.
- Det er forskerne nu enige om.

- Genetisk eller erhvervet (traume, blodprop, infektion)
- Streptokok-teori, Per Alm. (gigtfeber, halsbetændelse mv.)
- Der kan ses en sammenhæng mellem indførelsen af penicillin og nedgang i forekomsten af stammen.

Per Alm. 2020. Gigtfeber DK, stammen USA

Hvad betyder "neurologisk betinget"

- Per Alms sammenligner oplevelser af stammen og motoriske karakteristika (vist ved elektrode – muskel-kortlægning) med kendte bevægelsesforstyrrelser: Parkinson (Fastfrysning af gang), dystoni (fx laryngeal dystoni m.m.) og tremor.
- Han ser, at stammen både kan bestå af:
- manglende / utilstrækkelig aktivering af muskler, og
- "forstyrrende dysfunktionel muskelaktivitet"
- – og mener at stammen i høj grad svarer til netop motoriske blokeringer, som dem man ser i fx Parkinson.
- Ikke kun for meget muskelspænding i artikulationsorganerne, - men manglende koordination.

Hjernefunktionen

- ”Basalganglier er en gruppe kerner (nervecelleansamlinger) dybt i storhjernen, der spiller en afgørende rolle for motorisk kontrol, planlægning af bevægelser, samt kognitive og emotionelle funktioner. De forbinder hjernebarken med andre hjerneområder og regulerer viljestyrede bevægelser.” (citat AI-overview google 😊)
- Basalganglier - sørger for planlægning og kontrol og start og stop af bevægelser og følelser.
- Hjernebarken (Cortex) – sørger for at formidle ideerne til, hvad der skal siges
- – men forbindelsen mellem cortex og basalganglierne er labil = ikke stabil. Der er forbigående afkoblinger af forbindelsen. Klumper i strømmen....
- Denne ustabilitet er i sig selv ustabil, da det ændrer sig fra situation til situation og kan forværres ved arousal – ivrighed, nervøsitet etc.

DVS: Ustabil kommunikation mellem Basalganglierne og Cortex

- Det neurologiske netværk, der skal få tanken til at blive til motorisk bevægelse er ustabil.
- Koordineringen af muskelbevægelserne er ikke stabil - stemme, artikulations-organer og vejrtrækning er ikke koordineret.
- I det øjeblik, hvor alt det skal arbejde sammen i ansatsen, er der enten forkert/for kraftig bevægeimpuls, eller også mangler den rigtige impuls – den næste lyd/bevægelse bliver ikke sat i gang.
- Resultat: blokering, gentagelser, forlængelser - kroppen blokerer for det, man vil sige.

Neurodivergens – "Verbal diversity"

- Med viden om hjernens betydning, er synet på stammen ved at ændrer sig:
- I 2019 introducerede **Nina Reeves** betegnelsen "**verbal diversity**". (Medejer af **Stuttering Therapy Resources, Inc.** Sammen med Scott Yaruss, amerikansk stammeforsker- og underviser).
- At stammen kort og godt bare er en anden måde at tale på, en sproglig diversitet.
- Neurodivergerende hjerne i forhold til neurotypisk hjerne.
- Det er et vigtigt aspekt.

CRIP - bevægelsen

CRIP - akademiet

- Caspar Eric, Digte
- Olivia Dahl, PhD (pt. med i PhD-Cup):
- ”At leve med handicap i en normalitetsorienteret verden”
- At se handicap som noget, de fleste vil komme til at opleve, – og at det ikke længere skal være noget, der skal gemmes væk, ændres eller ses som noget ”unormalt”.
- Det at have et handicap, skal være en normal del af et hvert samfund.
- som Olivia siger i et interview: ”Du skal ikke fixes for at høre til”
- <https://www.paerspektiv.dk/cripakademiet/>

Fundamentalisme

- At vi er skabet som vi er – og at det skal vi ikke lave om på!!
- Det er jo helt ok– så længe man har det ok med sin stammen – men hvis ikke, så får man et problem ekstra:
- Hvis du vil ændre på din tale – ”så ved du ikke, hvad der er bedst for dig selv”... så er man udstødt af den gruppe også!
- Fundamentalismen gør sig til dommer over, hvordan andre skal håndtere sin stammen/sin tale. En bevægelse der er undervejs bl.a. i Norge og USA.
- Stammeforeningen går ind for diversitet og for selvbestemmelse! Og at stammen netop ikke er det samme som identiteten – og at man, hvis man ønsker det, kan arbejde med sin tale og sig selv.

Hvad kan man så gøre, hvis man oplever at stammen er et problem?

- Samtale
- Fysisk opmærksomhed
- Iagttagelse og styrke det indre menneske
- Ændre samfundets syn på stammen

Vigtigheden af samtalen om stammen

- Vi lærer børn at forstå deres følelser, så de ved, hvad de somatiske markører betyder: ”nå der blev du nok vred, - eller ked af det, – eller glad...”
- Børn og voksne skal have hjælp til at få et sprog for det, de føler, når kroppen ikke makker ret.
- Når man stammer, bliver man oftest ikke spejlet i de følelser, der kommer, når man bliver hindret i at udtrykke sig pga. en blokering.
- Jo mere man selv erkender og ved om sit handicap, og om hvordan det påvirker én, jo bedre kan man håndtere det.

Ustabiliteten kan gøres mere stabil

- Koordinationen kan genskabes via opmærksom vejrtrækning
- Det at give slip, "at give op", puste ud, slippe spændingen (mave, bryst, artikulationsorganerne), og så lade luften komme ind igen og starte koordineringen af musklerne på ny. Det kan give mere kontrol af kroppen i tale.
- Opmærksomhed på kropsfornemmelse og selviagttagelsen under tale, - det kan læres!
- Modstande: fx mod bevidst at skulle tale "ikke flydende", at "det tager lang tid", det er ikke spontantale, det føles unormalt etc. etc..
- NB: Det er meget individuelt, hvor meget man kan komme til at ændre på sit talemønster– men man ved det ikke, før man har prøvet.... Og da er det måske heller ikke det, man vil.

lagttage og styrke det indre menneske

- Tidlig direkte indsats: både fysisk og psykisk - så snart stammen opleves som en bekymring eller et problem. OGSÅ førskolebørn... og skolebørn (Scott Yaruss)
- Mindfulness- opmærksomhed på kroppen.
- Fokus på god kommunikation (øjeblikkontakt, tempo, m.m.m.)
- Udvikling og styrkelse af identiteten, modet, jeg-følelsen, empowerment – så stammen ikke hindrer personligheden i at komme frem. Arbejde med følelser, skam og sårbarhed.
- ACT – det at finde ind til sine indre værdier – hvem er jeg - hvad er det jeg vil, og lade det være styrende for ens handlinger – og ikke lade stammen styre.

Hilda Sønsterud: MIST - multidimodal individualiseret stammetilpasning

- Opmærksomhed på:
- Generelle vejrtrækningsmønstre og kropsspændinger,
- Vejrtrækningsmønstre under taleproduktion,
- Vokale træk i taleproduktion,
- Værdis- og mindfulness-baserede strategier (ACT)
- Generelle kommunikations- og/eller præsentationsfærdigheder.

Oplysning! Samtale! Oplysning!

- Dele den viden, vi har, om stammen og dens mange facetter.
- Så samfundet forstår hvad stammen er
- Så en person, der stammer, fra starten af, - hvis behovet er der - får en forståelse af, hvad stammen er, så stammen ikke får lov til at sætte sig fast som lavt selvværd, smerte, undgåelsesadfærd og ubrugte ressourcer, men blot bliver endnu en måde at være i verden på!

Litteratur og links

- Alm PA (2020) Streptococcal Infection as a Major Historical Cause of Stuttering: Data, Mechanisms, and Current Importance. *Front. Hum. Neurosci.* 14:569519. doi: 10.3389/fnhum.2020.569519
- Alm PA, Brösemyr T, Grinde S, Johansson S, Karlsson J, Nordgren G, Olsson R, Rocksten F, Sandsten M, Sörbom I and White D (2025), Stuttering: the nature of the speech disruptions—a multimodal study of articulation and phonation. *Front. Hum. Neurosci.* 19:1623308.
- Dorte Birkmose, (2024), *Mennesket er motiveret*, Syddansk Universitetsforlag,
- Russ Harris (2010), *Lykkefælden*, Psykologisk forlag.
- Inge Brink Hansen (2024) Forstå stammen og løbsk tale. (*Audiologopædisk tidsskrift sept. 2024 p. 1-9*).
- Hilda Sønsterud, Kirsten Costain, and David Ward (2024): Multidimensional Individualized Stuttering Therapy, Outcomes At 24 Months Post Clinic: An Embodiment and Awareness Perspective. *American Journal of Speech-Language Pathology, 2024*,
- Rikke Kjeldgaard. *Rikkekjeldgaard.dk Samtaler der forandrer.*
- Styr på stammen . Sine Erbs, Hanna Wibeelsen
- Videoer:
- <https://stammeforeningen.dk/sammen-om-stammen/>
- <https://www.starfishproject.co.uk/starfish-videos.html>
- Wait wait, I'm not finished yet, Michael Palin Centre. Videoer med børn og unge, der stammer:
- https://www.youtube.com/watch?v=ibn04rxRo_I
- Forvandlerende fortællinger, Burak (søg på youtube).
- <https://stutteringtherapyresources.com/pages/stuttering-is-verbal-diversity>

A photograph of three people standing on a balcony. On the left is a young woman with long blonde hair, wearing a grey patterned sweater and tan pants. In the middle is a woman with blonde hair, wearing a green and white jacket with a red stripe and black pants. On the right is a man with glasses, wearing a brown turtleneck and tan pants. They are standing behind a white railing with a pattern of blue and white circles. The background shows a modern building interior with blue walls and white perforated panels.

Sekretariatet

Hvad skal vi tale om?

- Hvad bidrager vi med?
- Profil og ny hjemmeside
- Mød medarbejderne

Hvad bidrager vi med?

- En støtte til det frivillige arbejde
- Administration og bogholderi
- Udbrede viden
- Politisk arbejde
- Fondsansøgninger
- Forskning
- Rådgivning
- Kommunikation med medlemmer og det øvrige samfund
 - Nyhedsbreve, sociale medier, ny brandidentitet, ny hjemmeside

Medlemmerne oplevelser

Stammens image

- Fordomme
- Selvbillede

Foreningens image

- Kikset
- Afskrækkende

Vi skal både være en støtte og skabe forandring

Imødekommende og varm tonalitet

Aktivistisk tonalitet

Vi har fået hjælp

- Kernefortælling
- Logo
- Farver
- Slogan

Farver og logo

Slogan

Gør din stemme hørt

Betyder, at Stemmeforeningen tror på dig og ikke betragter dig som patient/offer. Din stemme har ret til at blive hørt hos os

... Betyder også, at Stemmeforeningen arbejder på at gøre din stemme hørt, så der bliver skabt den nødvendige forandring i samfundet

Gør **din stemme** hørt

Har "din stemme" i centrum. Du har en individuel, personlig, unik måde at tale på, og den er helt perfekt, som den er. Du bestemmer over din stemme, og hvad der skal ske med den – og uanset hvad fortjener den at blive hørt.

**Gør din
stemme
hørt**

Gør din stemme hørt

Vi tilbyder fællesskab

I Stammerforeningen finder mennesker, der stammer, og deres pårørende et sted at høre til. Her er tid, plads og tålmodighed, og vi skaber fællesskaber, hvor man møder andre med de samme udfordringer som en selv.

Vi deler viden og vejledning

Din stemme er din, og vi har respekt for, hvordan du vælger at håndtere din stammen, uanset hvad du gør – vi møder dig der, hvor du er. Vi kan pege dig i retning af hjælp, hvis du ønsker det, eller invitere dig ind i et fællesskab af mennesker, der deler dine erfaringer.

Vi arbejder for forandring

Vi deler viden og vejledning, så verden kan blive klogere på, hvad stammen er. Vi kæmper for plads til og accept af alle måder at tale på i samfundet, så enhver kan leve deres liv uden at føle sig begrænset, misforstået eller stigmatiseret.

Salih Coskun

Bogholder og administration

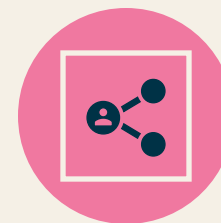
Opgaver

Betaling af indkomne fakturaer/udlæg til frivillige (refundering af transport og andre udlæg)

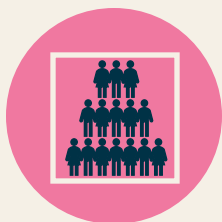
Bogføring af banktransaktioner v/ind- og udbetalinger (matche kvitteringer/fakturaer med beløbene)

Udarbejde- og afsendelse af EAN-fakturaer ifm. kurser/efteruddannelse af logopæder

Samarbejde med foreningens kasserer/revisor

Ansøge puljer fra Social- og Boligstyrelsen (UHLAN mv.)

Ny medlemsplatform, Collect

Sofie Gudsø

Logopæd og frivilligansvarlig

Frivilligkursus

M/S Marianne

MARS

BRÜCKER
BRÜCKER

Stammetræf

M/S MARIANN
WALSAFARI

Hvordan kan du være frivillig

Muligheder nu

- Opstart af lokalafdelinger
- Arrangører til stammetræf

Flere muligheder i fremtiden

- Forældrenetværk
- Logopædforum
- Stammeven
- Stammeformidler

Kontakt

Sofie på sg@fsd.dk

Adam Estrup

Forperson for Talefonden

IN MEMORIAM PREBEN MAGNE BISGAARD

Talefonden – hvorfor fonden findes

Fond med et langsigtet, ansvarligt formål: at styrke indsatsen for mennesker, der stammer eller har løbsk tale – primært via støtte til Stammeforeningen.

Preben Magne Bisgaard

MENNESKET BAG FONDEN (1935–2024)

En svær start i Kastrup

Født i 1935 og opvokset på Amager. Barndommen var præget af svær stammen, mobning og ni skoleskift – oplevelser, der formede hans ønske om at hjælpe andre.

Fra sporvogn til bus

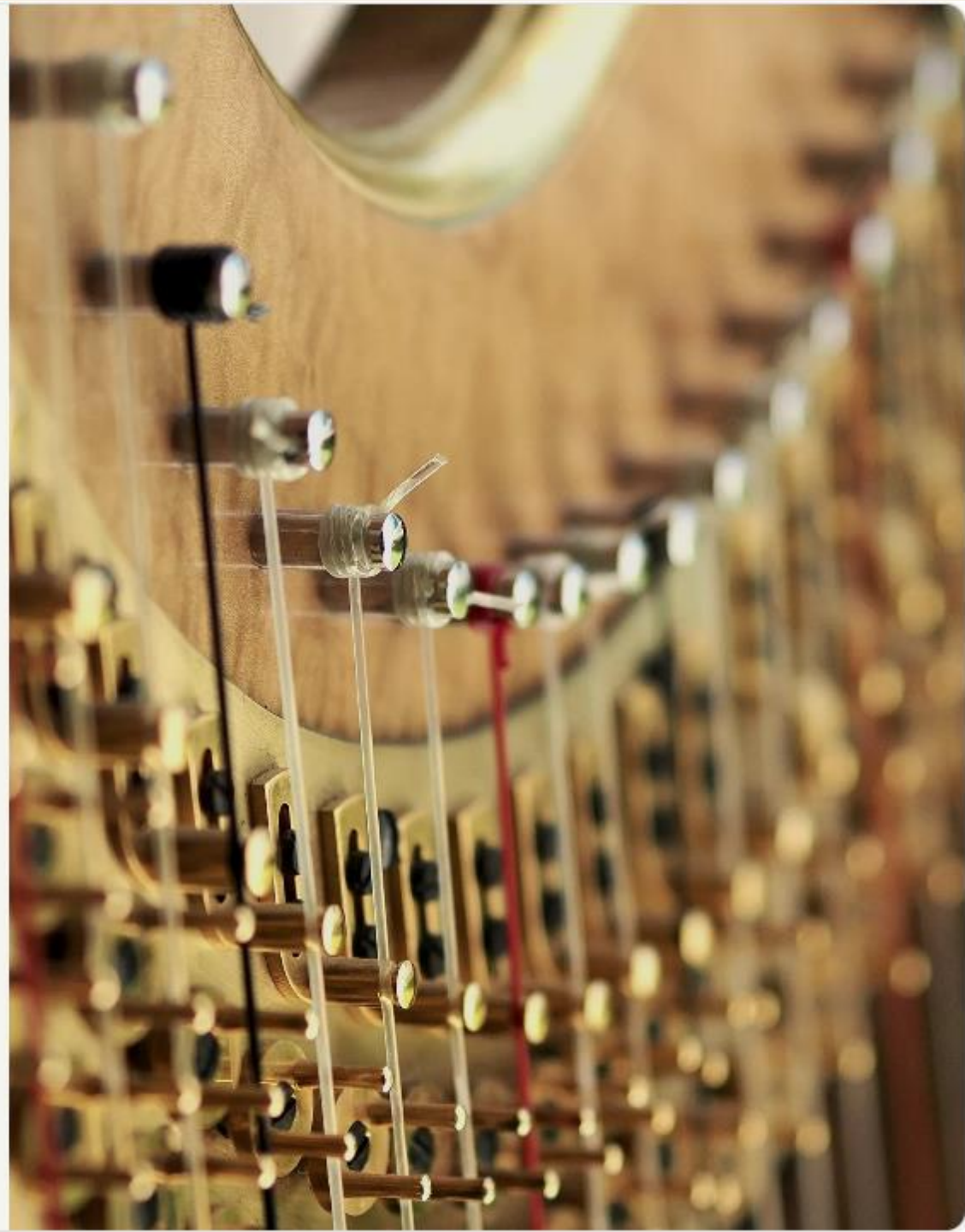
Uddannet møbelpolstrer og tidligere overkonstabel. Arbejdede i mange år som sporvognskonduktør på linje 5 og senere som buschauffør, indtil pensionen.

Beskedenhed og musik

Preben levede beskedent og stiftede aldrig familie. Han var kendt for sin venlighed, humor, kærlighed til hunde og sin trofaste følgesvend: harmonikaen.

Den skjulte formue

Fast besluttet på at vise sit værd investerede han konsekvent i aktier fra sin første løn. Det skabte den formue, der i dag udgør Talefondens grundkapital.

Fra arv til fond

EN HISTORISK SAMLING AF KRÆFTERNE

2024

Arven

Preben Magne Bisgaard går bort og efterlader sin formue på ca. **21 mio. kr.** til Foreningen af Stammere i Danmark og Dansk Stammeforum.

2025

Fusionen

De to arvinger beslutter at forene kræfterne for at skabe én stærk stemme. Foreningerne fusionerer og bliver til **Stammeforeningen**.

2025

Talefonden stiftes

For at sikre midlerne og skabe et langsigtet økonomisk fundament etableres **Talefonden** in memoriam Preben Magne Bisgaard.

Fondens formål

EN DEDIKERET INDSATS FOR MENNESKER MED STAMMEN OG LØBSK TALE

Overordnet formål

At støtte driften af **Stammeforeningen** – for stammen og løbsk tale. Fonden sikrer et stabilt økonomisk fundament for foreningens arbejde.

Forskning og projekter

Efter bestyrelsens skøn kan fonden yde støtte til forskning og andre projekter, der har tydelig og direkte relevans for målgruppen.

Grundkapital

Fonden er stiftet med en grundkapital på **21 mio. kr.**, som bevares. Kun afkastet af formuen uddeles til fondens formål.

Hjemsted

Talefonden har sit hjemsted i **København**, hvorfra den administreres og varetager sine uddelinger og forpligtelser.

Uddelingspolitik

SÅDAN UDDELES MIDLERNE ANSVARLIGT OG EFFEKTIVT

Grundkapital og afkast

Kun afkastet af formuen uddeles.
Grundkapitalen på **21 mio. kr.** bevares intakt for at sikre fondens langsigtede eksistens.

Ansøgning og budget

Der ydes ingen automatisk støtte. Alle uddelinger sker på baggrund af årlig ansøgning med et realistisk budget for drift og projekter.

Vurdering og effekt

Bestyrelsen vurderer ansøgninger ud fra forventet effekt. Støtten skal være målrettet og må ikke skabe varig økonomisk afhængighed.

Eksterne projekter

I særlige tilfælde kan eksterne projekter, fx forskning, støttes. Disse vurderes fagligt, ofte i samarbejde med Stammeforeningen.

Governance og arbejdsdeling

KLAR ROLLEFORDELING OG FAST ÅRSRYTME SIKRER ANSVARLIGHED

Talefonden

Økonomisk rammesætter. Fonden sikrer kapitalbevarelse, forvalter formuen og træffer endelig beslutning om bevillinger baseret på effekt og formål.

Stammeforeningen

Faglig aktør. Foreningen definerer behovene, udarbejder årsplaner og driver de konkrete indsatser for målgruppen.

DEN ÅRLIGE PROCES

Oktober

Ansøgning

Stammeforeningen indsender årsplan og detaljeret budget.

November

Beslutning

Fondsbestyrelsen vurderer ansøgningen og bevilger midler.

Løbende

Udbetaling & Drift

Midler udbetales kvartalsvis eller pr. milepæl. Krav om dokumentation.

Bestyrelsen

KOMPETENCER OG SAMMENSÆTNING

Adam Estrup

FORMAND

Rådgiver, BSc, MA, DipHRM.

Kompetence: Ledelse

Inge Kristensen

NÆSTFORMAND

Direktør, cand.scient.pol, MPA.

Kompetence: Sundhedsvæsen

Sahra Mengal

MEDLEM

Leder PPR, cand.mag (audiologopædi).

Kompetence: Audiologopædi

Dan Hartvig Pedersen

MEDLEM

Salgsdirektør, HD(O).

Kompetence: Forretningsdrift

**Josephine Linn
Jacobsen**

MEDLEM

Partner, advokat (L).

Kompetence: Jura

Keld Lundberg Holm

MEDLEM

Associate Partner, cand.polit.

Kompetence: Kapitalforvaltning

Investeringspolitik

ANSVARLIGT AFKAST MED LANG HORISONT

Målsætning & Horisont

Investeringshorisont på **over 5 år** med fokus på kapitalbevarelse. Målet er et stabilt afkast, der overstiger inflationen for at sikre uddelinger.

Strategisk Allokering

Ca. **70% aktier** og **30% obligationer**. Rammerne er 60–80% for aktier og 20–40% for obligationer. Likviditet sikres til løbende drift.

ESG & Eksklusioner

Følger UN Global Compact og Paris-aftalen. Ekskluderer tobak, spil, våben, kul samt olie/gas (<5%).

Forvaltning & Kontrol

Professionel ekstern kapitalforvaltning. Bestyrelsen modtager **kvartalsvis rapportering** for at sikre overholdelse af strategi og risiko.

Essensen

TALEFONDENS FUNDAMENT OG LØFTE

Et varigt minde

Preben Magne Bisgaards livsværk og menneskelige værdier er omsat til **varig samfundsnytte**. Hans historie lever videre gennem den hjælp, fonden muliggør.

Ansvarlig støtte

Vi sikrer en **langsigtet og professionel** indsats for mennesker, der stammer eller har løbsk tale, primært gennem støtte til Stammeforeningen.

Klar governance

Fonden bygger på gennemsigtighed, **dokumenteret effekt** og en tydelig arbejdsdeling, der sikrer, at midlerne gør størst mulig gavn.

"Vi skaber rammerne for, at ingen skal stå alene med deres talehandicap."

Din stemme bærer dit jeg i sine lydbølger. Den er din, uanset om den piber eller har fylde, om den flyder frit eller møder modstand på sin vej, om den løber afsted eller tager sig sin tid. Alle stemmer er rigtige stemmer.

Stammeforeningen er sat i verden for at støtte mennesker, der stammer. Her bliver du mødt, lyttet til og hjulpet, både hvis du stammer selv, og hvis du er forælder til et barn, der stammer. Vi kæmper for plads til og accept af alle måder at tale på i samfundet, så enhver kan leve sit liv uden at føle sig begrænset, misforstået eller stigmatiseret.

I Stammeforeningen finder mennesker, der stammer, og deres pårørende et sted at høre til. Her er tid, plads og tålmodighed – og vi skaber fællesskaber, hvor man møder andre med de samme udfordringer som en selv. Vi deler også viden og vejledning med fagpersoner, skoler, institutioner og offentligheden, så verden kan blive klogere på, hvad stammen er. Vi vil være en forandrende kraft i samfundet, der får skam, stigma og negative associationer forbundet med stammen til at vige for øget accept, forståelse og oplysning.

Din stemme er din, og vi respekterer, hvordan du håndterer din stammen – vi møder dig der, hvor du er. Vi kan pege dig i retning af hjælp, hvis du ønsker det, eller invitere dig ind i et fællesskab af mennesker, der deler dine erfaringer. Her er du velkommen og fri til at tale med den stemme, der er din.

Gør din stemme hørt